

AMK-Syd
17-03-2019

Udviklingen på arbejdsmarkedet RAR Fyn

Marts 2019

Forord

Beskæftigelsesområdet er omfattende og har stor betydning. Mange borgere er i kontakt med beskæftigelsessystemet, og der er en vifte af ydelser og indsatser, som administreres af jobcentre og a-kasser.

Det regionale samarbejde er afgørende for en virkningsfuld beskæftigelsesindsats til gavn for både borgere og virksomheder. Det er vigtigt, at både RAR-medlemmer og andre aktører ift. den regionale beskæftigelsespolitik og indsats har et vidensgrundlag for at kunne forstå, udvikle og koordinere de indsatser, der er behov for regionalt.

Notatet skal sammen med hjemmesiderne rar-bm.dk, jobindsats.dk og star.dk bidrage til at skabe et fælles vidensgrundlag for RAR-medlemmerne samt øvrige interessenter i den fynske beskæftigelsesindsats.

Notatet skal gøre det nemmere at vurdere og diskutere, hvordan det går med beskæftigelsesindsatsen i de regionale arbejdsmarkedsområder (RAR).

Indhold: Status og overblik på arbejdsmarkedet

- Notatet indleder med at vise udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen samlet og fordelt på RAR-områder og brancher.
- Afsnittet om jobomsætningen giver et billede af, hvor mange jobåbninger der er i området.
- Dernæst følger et overblik over rekrutteringssituationen, hvor der først vises udvalgte tal fra rekrutteringssurveyen, samt den seneste udvikling i ledigheden.
- Til sidst vises de seneste forventninger til udviklingen på arbejdsmarkedet, herunder ledighedsudviklingen, beskæftigelsesudviklingen og arbejdsstyrken.

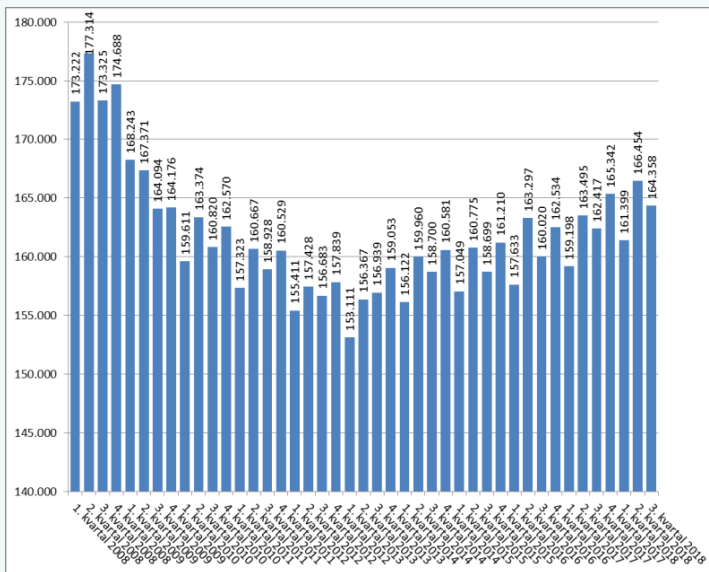
Begreber og definitioner – se bagerst i notatet.

Beskæftigelsesområdet kan være komplekst. Tit har begreber og definitioner stor betydning for de tal, der præsenteres, og hvad det er for konklusioner, der kan drages. Vi har valgt at medtage centrale definitioner bagerst i notatet. Til alle figurer er benyttet data fra Jobindsats.dk.

Oversigtsnotatet udarbejdes af STAR/Arbejdsmarkedskontor Syd til alle faste møder i RAR.

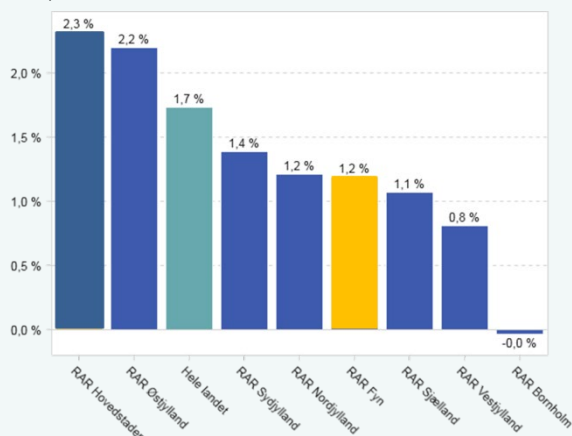
Udviklingen i beskæftigelsen

Fig. 1: Udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (arbejdssted) i RAR Fyn, 1. kvartal 2008 – 3. kvartal 2018

Kilde: Danmarks Statistik (LBESK31) og egne beregninger

Fig. 2: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere (arbejdssted), 3. kvartal 2017 - 3. kvartal 2018

Kilde: Danmarks Statistik (LBESK31) og egne beregninger

Tabel 1: Udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere på Fyn opgjort på branche (arbejdssted), 3. kvartal 2017 – 3. kvartal 2018

Brancher	3. kvartal 2017	3. kvartal 2018	Udvikling i antal	Udvikling i procent
Alle erhverv	162.417	164.358	1.941	1,2%
Bygge og anlæg	10.372	10.985	613	5,9%
Ejendomshandl. mm.	2.166	2.231	65	3,0%
Erhvervs-service	15.730	15.814	84	0,5%
Finansiering og forsikring	3.111	3.374	263	8,5%
Handel og transport mv.	34.292	34.415	123	0,4%
Industri mm.	21.109	21.164	55	0,3%
Information og komm.	4.517	4.663	146	3,2%
Kultur og anden service	5.050	5.056	6	0,1%
Landbrug mm.	5.299	5.233	-66	-1,2%
Offentlige erhverv	60.752	61.402	650	1,1%

Kilde: DanmarksStatistik (LBESK31) og egne beregninger

Note: Beskæftigelsestallene er baseret på e-indkomst og omfatter dermed kun lønmodtagere. Da data er fra Danmarks Statistik, kan de ikke sammenlignes med tal på jobindsats.

Der ses en stigende beskæftigelse det seneste år på Fyn. Som tabel 1 viser, er den fynske beskæftigelse det seneste år steget med godt 1.940 fuldtidsbeskæftigede.

Ser vi over en længere periode, er der fremgang på det fynske arbejdsmarked, og siden 3. kvartal 2012 er beskæftigelsen steget med godt 7.600 fuldtidsbeskæftigede.

Figur 2 viser, at beskæftigelsen udvikler sig forskelligt i landsdelene i Danmark. Fyn har en udvikling, der er lidt under landsgennemsnittet. Det er især områderne med de største byer, der har størst fremgang i beskæftigelsen. Det er København og Østjylland, og årsagen er blandt andet, at der er størst fremgang i den private service, der især er koncentreret omkring de største byer.

Samlet set er beskæftigelsen på landsplan steget det seneste år med 1,7 pct. eller 38.700 flere fuldtidsbeskæftigede.

Beskæftigelsen efter bopæl er steget i alle fynske kommuner, men mest i Odense og Faaborg-Midtfyn. Beskæftigelsen blandt kommunens borgere er i absolutte tal ligeledes steget mest i Odense med 1.400 flere fuldtidsbeskæftigede, svarende til 2 pct. Herefter følger Faaborg-Midtfyn med 320 flere fuldtidsbeskæftigede.

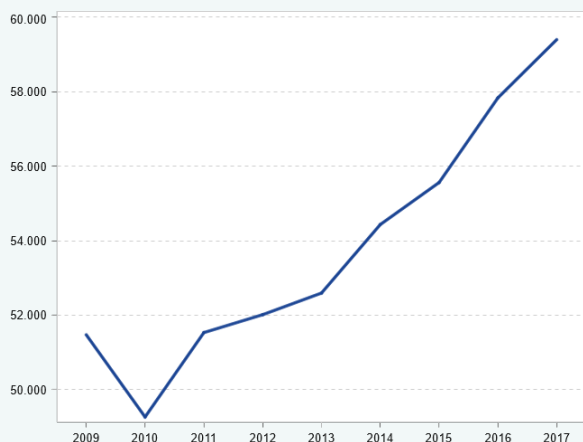
Ser vi i tabel 1 på udviklingen i beskæftigelsen, fordelt på brancher, er der især fremgang inden for brancherne bygge/anlæg og offentlige erhverv.

Der er fremgang i alle brancher på Fyn undtagen i landbrug mm., hvor der er et mindre fald sammenlignet med samme periode året før, jf. tabel 1.

Der forventes også i de kommende år en behersket vækst i beskæftigelsen på Fyn, en stigning i beskæftigelsen på 5.220 beskæftigede i RAR Fyn området. Det svarer til en samlet stigning i perioden på 2,5 pct. De største stigninger forventes inden for privat service, herunder også handel, men der forventes også stigninger inden for industri og bygge og anlæg.

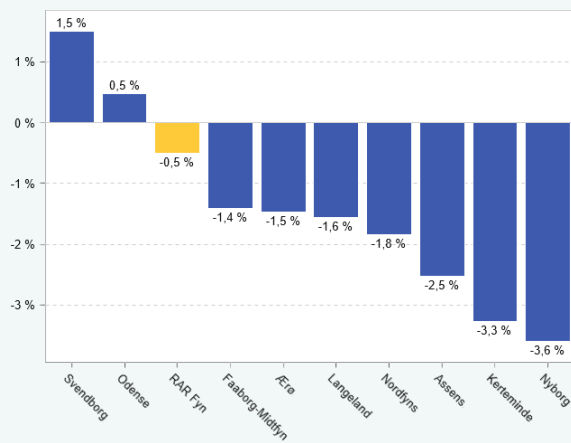
Jobomsætning

Fig 3: Udvikling i jobomsætningen i RAR Fyn opgjort pr. år (2009-2017)

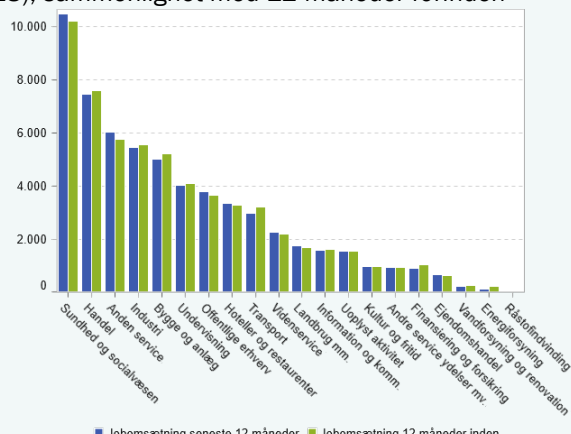
Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig 4: Udvikling i jobomsætningen fordelt på kommuner, (nov 2017–okt 2018), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Fig 5: Jobomsætningen i RAR Fyn fordelt på brancher, (nov 2017–okt 2018), sammenlignet med 12 måneder forinden

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger (særkørsel)

Både under høj- og lavkonjunkturer er der en høj jobomsætning på det danske arbejdsmarked. I hele landet er der årligt mellem 650.000-800.000 jobåbninger.

På Fyn har årstallene siden 2009-10 været mellem 49- og 59.000 jobåbninger. Som figur 3 viser, har jobomsætningen været stigende siden 2010, og jobomsætningen, og dermed aktiviteten på det fynske arbejdsmarked, er i dag 20 pct. større end lige efter krisen.

Den største relative stigning i jobomsætningen finder sted i de to største byer på Fyn – Odense og Svendborg. De øvrige byer har faktisk en mindre tilbagegang i jobomsætningen, og Nyborg og Kerteminde har størst tilbagegang. Trenden fremadrettet forventes stadig at være stigende jobomsætning, da beskæftigelsen fortsat ventes at stige, og udviklingen i jobomsætningen følges for at se, om den faldende udvikling fortsætter.

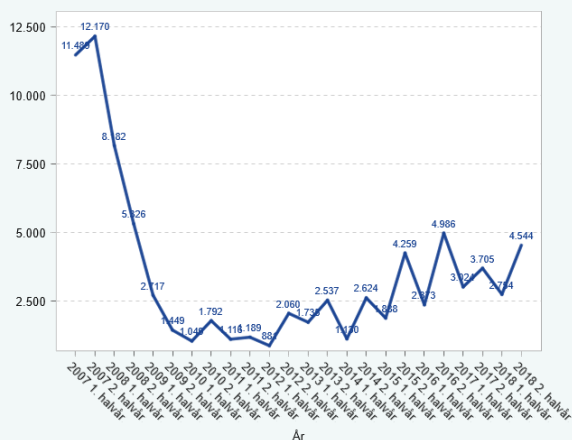
Alle kommunerne har dog en markant fremgang i jobomsætningen siden 2009.

Samlet set har der i den seneste 12 måneders periode på Fyn været et mindre fald i jobomsætningen på 0,5 pct. sammenlignet med den foregående 12 måneders periode. Det svarer til et fald på 298 jobåbninger. Det er første gang i flere år, at vi ser en lille tilbagegang.

Fordelt på brancher er jobomsætningen på Fyn størst inden for sundhed og socialvæsen samt brancherne handel, service, industri og bygge/anlæg – der ses en mindre tilbagegang i jobomsætningen i flere af de største brancheområder i forhold til samme periode året før. Det drejer sig om handel, bygge/anlæg og industri. Der er fremgang i sundhed og socialvæsen og servicebranchen.

Rekrutteringssituationen på arbejdsmarkedet

Fig 6: Udvikling i forgæves rekrutteringer (mangel), 2007 - 2. halvår 2018, RAR Fyn

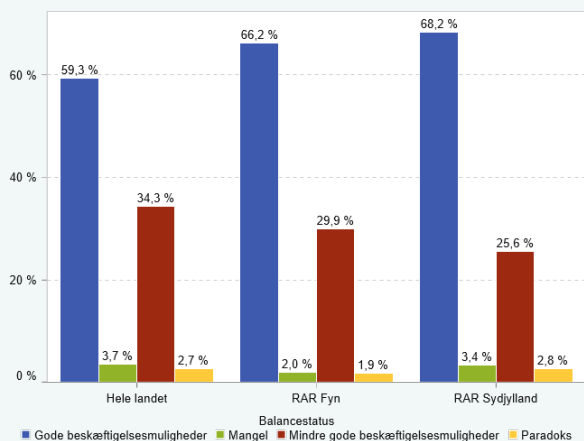
Kilde: Star rekrutteringssurvey, 4. kv. 2018

Tabel 2: Forgæves rekrutteringer opgjort på brancher, RAR Fyn, 2. halvår 2018

Brancher - RAR Fyn	Forgæves rekrutteringer	Forgæves rekrutteringsrate
Bygge og anlæg	630	50%
Andre serviceydelser mv.	250	34%
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	740	32%
Handel	970	31%
Industri	450	27%
Finansiering og forsikring	20	23%
Hoteller og restauranter	320	22%
Transport	80	20%
Information og kommunikation	90	15%
Undervisning	270	12%
Sundhed og socialvæsen	400	12%
Ejendomshandel og udlejning	10	10%
Videnservice	40	9%
Offentlig administration, forsvar og politi	70	8%
Kultur og fritid	10	3%
Uoplyst aktivitet	40	9%
Andet	100	28%
Alle brancher	4.490	23%

Kilde: Star rekrutteringssurvey, 4. kv. 2018

Fig 7. Andel stillingskategorier efter balancestatus i Arbejdsmarkedsbalancen, forår 2019

Kilde: Arbejdsmarkedsbalancen gældende i foråret 2019.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udarbejder hvert halvår Arbejdsmarkedsbalancer for hvert af de 8 RAR-områder.

Rekrutteringsproblemerne på landsplan svarer til, at virksomhederne måtte opgive at ansætte de ønskede medarbejdere til 66.700 stillinger (målt over det seneste halve år). I efteråret 2017 var antallet af forgæves rekrutteringer på 60.000 (opregnet til halvårs niveau) – og der ses således en stigende udvikling. Der er omkring 650.000-800.000 jobåbninger årligt på det danske arbejdsmarked. Set i forhold hertil udgør antallet af forgæves rekrutteringer i halvåret 2018 således en begrænset andel.

I RAR Fyns område var der i 2. halvår 2018 4.490 forgæves rekrutteringer. Det svarer til en Forgæves rekrutteringsrate (FRR - se forklaring nederst på siden) på 23 pct. Det er samme niveau som landsgennemsnittet, der også har en FRR på 23 pct.

På Fyn er der virksomheder inden for nogle erhvervsgrupper, der har sværere ved at rekruttere end andre.

Som det fremgår af tabel 2, har branchen Bygge og anlæg en forgæves rekrutteringsrate (FRR) på 50 pct. Dvs. i 5 ud af 10 rekrutteringer har man ikke fået den efterspurgte profil. Det er således bygge og anlæg, der oftest oplever rekrutteringsproblemer, når de søger efter nye medarbejdere.

Herefter følger branchen Andre serviceydelser, Rejsebureauer, rengøring og anden service (det er primært stillingsbetegnelsen Rengøringsassistent) samt brancherne Handel og Industri.

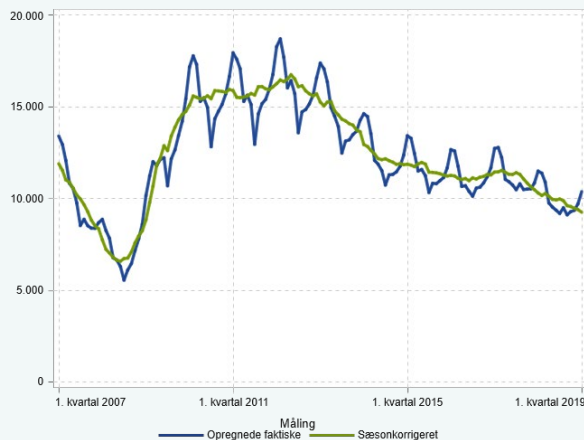
Figur 7 viser, hvordan jobmulighederne aktuelt er for ca. 850 stillingsbetegnelser på Fyn via Arbejdsmarkedsbalancen, hvor de enkelte stillingsbetegnelser placeres i fire forskellige kategorier fra mindre gode jobmuligheder til mangelområder.

FRR

I undersøgelsen er udvalgte virksomheder, som har haft et elektronisk jobopslag, blevet spurgt ind til, om rekrutteringen lykkedes, eller om den var forgæves. Hvis der f.eks. i et RAR-område har været 60 rekrutteringsforsøg efter tømrere, og det ikke har været muligt at besætte 20 af pladserne med den efterspurgte profil, vil den forgæves rekrutteringsrate kunne opgøres til 33 pct. Hvert tredje forsøg på at rekruttere tømrere er således ikke lykkedes.

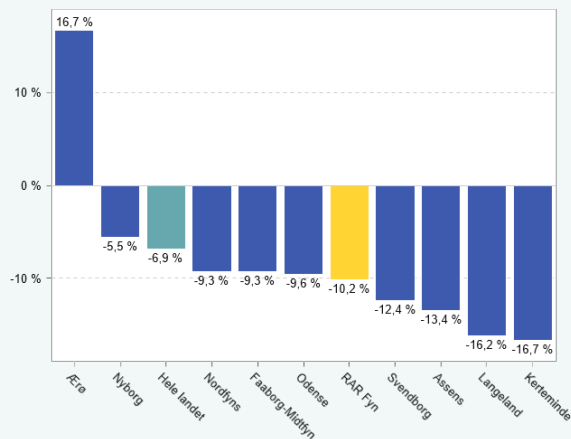
Udvikling i ledigheden

Fig. 8: Udvikling i bruttoledigheden i RAR Fyn, sæsonkorrigeret og faktisk antal ledige, 1. kvartal 2007 – jan. 2019

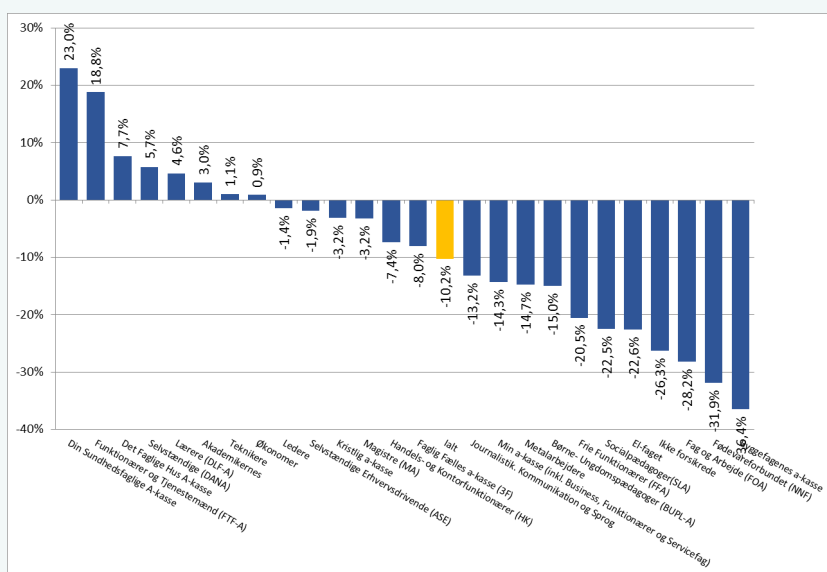
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig. 9: Udvikling i ledighed, januar 2018 – januar 2019 (ikke sæsonkorrigeret)

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Fig. 10: Ledighedsudviklingen fordelt på a-kasser, januar 2018 – januar 2019

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Ledigheden har de seneste år været faldende på Fyn. I fig. 8 viser de nyeste ledighedstal, at den sæsonkorrigerede ledighed i januar 2019 er faldet 143 personer på Fyn svarende til et fald på 1,5 pct. Der er nu 9.272 ledige svarende til 4,2 pct. af arbejdsstyrken på Fyn. På landsplan er den sæsonkorrigerede ledighed faldet med 1.363 personer, svarende til 1,3 pct., og ledighedsprocenten er nu på 3,8 pct. af arbejdsstyrken.

Ser vi på de ikke-sæsonkorrigerede ledighedstal for RAR Fyn, er der i januar 2019 i alt 10.116 bruttoledige eller 4,5 pct. af arbejdsstyrken. Der har været et fald på 1.106 fuldtidspersoner i det seneste år på Fyn.

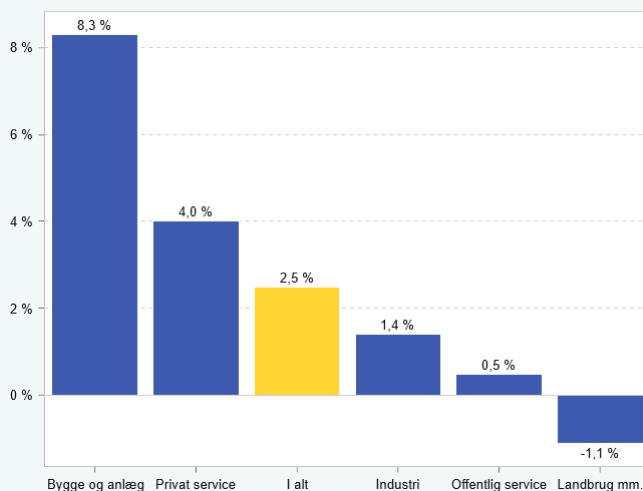
I hele landet har der været et fald på 8.145 ledige, og der er dermed 110.461 ledige. Ledighedsprocenten er nu på 4,0 pct. af arbejdsstyrken.

I RAR Fyns område har Assens, Kerteminde og Faaborg-Midtfyn den laveste ledighed, mens Langeland, Ærø og Odense har den højeste. Der ses størst relative fald i ledigheden i Kerteminde, Langeland, Assens og Svendborg, jf. figur 9.

Der har været et fald i ledigheden på 10,2 pct. Ser man på udviklingen for de forskellige a-kasser, jf. figur 10, så kan der her ses nogle forskelle. Ledigheden er faldet relativt mest i bl.a. Byggefagene, NNF og FOA. Der ses stigninger i Din Sundhedsfaglige A-kasse, FTF og Det Faglige Hus. Ledigheden er dog i forvejen meget lav for flere af disse a-kasser.

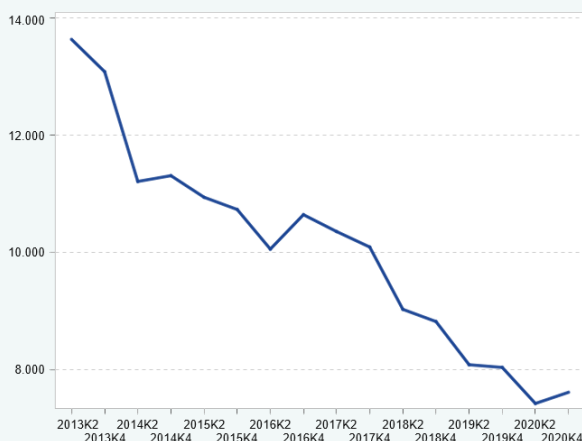
Forventninger til ledighed og beskæftigelse (fremskrivninger)

Fig 11: Fremskrivning af beskæftigelsen fordelt på sektorer, 2018-20

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Fig 12: Udvikling i ledigheden for RAR Fyn, fremskrivning fra 4. kvartal 2018 - 4 kvartal 2019

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Tabel 3: Fremskrivning af ledigheden i RAR Fyn fordelt på a-kasser

Måling	2018K4	2020K4	Udvikling i antal	Udvikling i procent
Akademikere	1204	1136	-67	-6%
Byggefag	87	77	-10	-12%
Fag og Arbejde	297	250	-47	-16%
Faglig Fælles A-kasse (3F)	1058	961	-97	-9%
Funktionærer og tjenestemænd	931	860	-71	-8%
Handels- og Kontorfunktionærer (HK)	669	615	-54	-8%
Ikke forsikrede	2219	1977	-242	-11%
Metalarbejdere	217	190	-27	-12%
Nærings- og nydelsesmiddelindustrien	54	44	-11	-20%
Selvstændige	418	384	-35	-8%
Tekniske funktionærer	515	479	-35	-7%
Øvrige a-kasser	1148	1060	-87	-8%
I alt	8816	8032	-784	-9%

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Af fig. 11 fremgår det, at der frem til år 2020 forventes en stigning i beskæftigelsen på 5.220 beskæftigede i RAR Fyn området. Det svarer til en samlet stigning i perioden på 2,5 pct.

Det er overvejende den private servicesektor, som tegner sig for denne stigning i beskæftigelsen. Her forventes det, at der kommer ca. 3.460 flere i job.

Derudover er der også fremgang i beskæftigelsen i henholdsvis industri og i bygge-/anlægssektoren. Prognoserne er baseret på, at der vurderes at være et solidt grundlag for, at fremgangen i dansk økonomi kan fortsætte med privatforbrug og private investeringer som de væsentligste drivkræfter bag væksten.

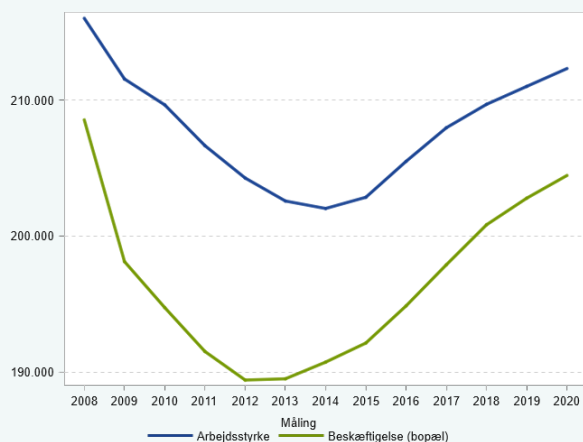
I den offentlige sektor ventes der i prognoseperioden en mindre stigning, og i landbruget ventes et mindre fald i beskæftigelsen.

Ser man nærmere på fremskrivningen af ledigheden, så forventes denne at falde i takt med, at der sker en stigning i beskæftigelsen. Det fremgår af figur 12, at ledigheden fra 2018 til 2020 ventes at falde med næsten 780 bruttoledige, hvilket svarer til et fald på ca. 9 pct.

Ser man i tabel 3 nærmere på, hvordan udviklingen i ledigheden forventes at udvikle sig fordelt på a-kasser, så kan det ses, at de største relative fald forventes hos NNF og FOA, hvor der forventes et fald i ledigheden på hhv. ca. 20 pct. og 16 pct.

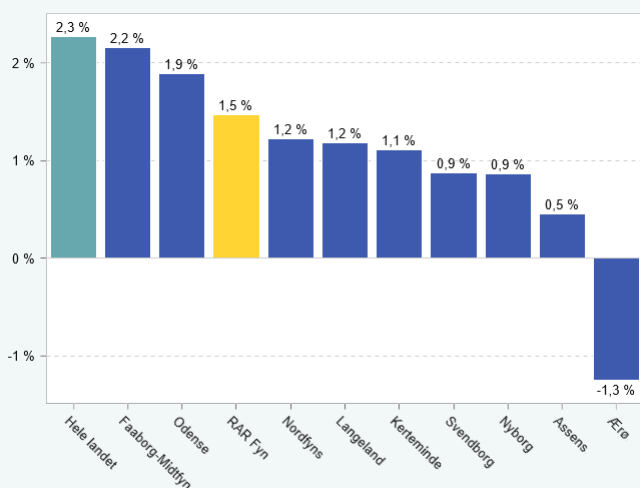
Arbejdsstyrke og beskæftigelse

Fig 13: Udvikling i arbejdsstyrken og beskæftigelsen i RAR Fyn, fremskrivning 2017 - 2020

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Fig 14: Fremskrivning af arbejdsstyrken på RAR-område og kommuner, 2018-20

Kilde: Danmarks Statistik, ØIM og egne beregninger

Det fremgår af figur 13, at antallet i arbejdsstyrken i 2014 var på ca. 202.500 i RAR Fyns område. Det ventes at stige til godt 212.000 i 2020, hvilket svarer til en stigning på næsten 4,7 pct.

En række gennemførte reformer de senere år har bidraget til at øge den strukturelle beskæftigelse. Reformerne – ikke mindst tilbagetrækningsreformen fra 2011 – vil virke med tiltagende styrke i de kommende år. Det skaber plads til, at beskæftigelsen fortsat kan stige. Men med faldende ledighed og dermed en relativt meget lav ledighed oplever vi på Fyn et svagt stigende pres på arbejdsmarkedet. Blandt andet vil der ses mangelproblemer ift. personer med de rette kvalifikationer – eksempelvis i bygge-/anlægsbranchen og i industrien.

Der er ligeledes en risiko på lidt længere sigt for, at de udbudte kvalifikationer ikke kan følge med efterspørgslen. Derfor skal uddannelsesniveaulet løftes: De unge skal være bedre og bedre uddannede, og arbejdsstyrken skal videre- og efteruddannes. Det sidste kan samtidig være med til at skabe jobåbninger til dem, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet.

Som det kan ses af fig. 14, så er der mindre forskelle i, hvordan arbejdsstyrken forventes at udvikle sig frem mod år 2020.

Samlet set vil der i RAR Fyns område være en stigning i arbejdsstyrken på 1,5 pct. fra 2018 til 2020. Fordelt på kommuner forventes Faaborg-Midtfyn og Odense at få de relativt største stigninger på 2,2 og 1,9 pct.

Begreber og definitioner

- **Lønmodtager beskæftigelsen (fig. 1, 2 og tabel 1):** I figurerne vises antallet af beskæftigede lønmodtagere. Tallene angiver antallet af lønmodtagere, der har modtaget lønudbetaling inden for et område. Tallene er opgjort som antal fuldtidsbeskæftigede. Det er vigtigt at bemærke, at der er mindre forskelle mellem definitionen hos DST og den definition, der anvendes i Jobindsats. Derfor er tallene ikke direkte sammenlignelige. Data er hentet fra Jobindsats.
- **Jobomsætning (fig. 3-5):** Målingen opgør – i den valgte periode – antallet af tilfælde, hvor en person er startet i et nyt job. Ansættelserne tager udgangspunkt i lønudbetalinger i elndkomst, da vi ikke har oplysninger om start og sluttidspunkter for ansættelser. En ansættelse er defineret ved en lønudbetaling fra en arbejdsgiver til en person i en periode, hvor der i perioden før ikke var en lønudbetaling fra samme arbejdsgiver til samme person eller slet ingen lønudbetaling til den pågældende person. Data er hentet fra Jobindsats.
- **Forgæves rekrutteringer (fig. 6 og tabel 2):** Antallet af forgæves rekrutteringer anvendes til at sige noget om mangel-situationen. En forgæves rekruttering er defineret som en virksomhed, der ikke har fået besat en jobåbning med den type arbejdskraft, der efterspurgtes. Rekrutteringerne opgøres samlet og på brancher. Data er hentet fra Rekruttering, 4. kv. 2018, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.
- **Balancestatus (fig. 7):** Opgørelsen over balancestatus er et samlet overblik over, hvor mange stillingskategorier der kan identificeres som et område med "paradoks", "mangel på arbejdskraft", "mindre gode beskæftigelsesmuligheder" eller "gode beskæftigelsesmuligheder".
- **Bruttoledigheden (fig. 8-10):** Bruttoledigheden er defineret som antallet af ledige personer (dvs. ledige såvel som aktiverede). Tallene er sæsonkorrigeret (fig. 8) og opgjort med absolutte værdier, samt opgjort på a-kasser. Data er hentet fra Danmarks Statistik.
- **Fremskrivninger af beskæftigelse, ledighed og arbejdsstyrke (fig. 11, 12, 13, 14 og tabel 3):** Med udgangspunkt i den seneste Register Baseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS) fremskrives beskæftigelsen, arbejdsstyrken og ledigheden. Fremskrivningen sker på baggrund af ØIM-prognose. Egne beregninger pba. indhentede data fra Danmarks Statistik.